

جمعه ۱۰ کانون ثانی ۱۹۲۶

جلد : ۵

اوجنجهی سنه — نومرو ۵۳

ملی محسوسه

اداره خانه :
باب عالی جاده مقدسه
اقدام یوردی
اتصالده کی بناده
دائرة مخصوصه
صاحب و مدیری
محمد مسیح

آیونه شرائطی
سنه لکی ۲۵۰۰
آلتی آیلغی ۱۲۵
فوق العاده نسخه لری
ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰
غروشدن
مجموعه من هیئتجه
طبعی تنسیب ایدلمز
آثار اعاده ایدلمز

هر آیک برنجی داوره بشیمی کونلری هیقار، علمی، ادبی، اقتصادی، فنی رسمی مجموعه دور

سیاحت خاطرہ لرم

۲

وطنندن آرملش خروسک، آتش پیریلنبی توبلرندہ قایدی، قاب
اولدی ...

بوکون دہکیز نساکن، نہ یورغون ... حاووضدہ یوزدیرلن
واپور او یونجاقلرینہ بکزه یوز ... دالغہ سز، شیردیمز ساکن
بر آقیشمز وار ... کوثر؛ پنبہ اتکلرینی صولرہ یلمش ...
کون دہکیزہ می دالمش؟ ... دہکیز کوکدہ می یوقسہ؟ ...
واپور؛ تیز، چیلغین برسلسہ هایقیردی .. اوقدار کندمند
کشمک: قرہ یہ یقلاشمش، خبر یوق ... داهائی کورہ بیلک
ایچون کیمک اور طرفتہ کیم ... کوکرتک کنارینہ دایلمش
باقیور .. ایکی طرفی شیل خطزلہ صولرہ ایشلسہ مش اوفق
بر بوغازدن کیپوز ... صاغ طرفزدہ، اورتسندن ییخافہ
بولشیر کی ایخہ بیاض بر صو آقان کوچوک بر آدا وار ...
صولدہ، دہکیزہ ییقانیر کی دالمش اوزون قرہ پارچہ سی ...
وداها بر قاج یاورو حقلر ...

..

سینوبہ کلک، دیورلر ... استانبولدن صوکرا بو، ہم
ایلاک کوردیکم شهر اولاجق .. نہ اوزون دولاشدق، بر
ساعت وار داهاشهرک اوکنہ کلک .. صولر اوقدار دوزکون
وسسزکہ بوز اوستندہ قایار کی کیدیوروز ..

کچیلرہ فمالیت، قوشوشملر، دیمکورو تولوری، وکلدم
دییہ اوزون اوزون باغیران دودوک .. ساحلدن برجوق صندال
خیمقش؛ قووانا اوشن آرلر کی قوشوشورلر .. اطرافہ باقیورم،
بوراسی نہ کوزل مملکت .. دہکیزہ قولارینی دولایارق،
هالولوار اوزانان ساحلاری، متروک وزواللی کورون
اوقاجق اولری .. بوراسنی منزوی شاعرلرہ بکزه تمش .. بریر
شهرک اوتسندہ، بریسندہ، سیاه خنجر ایزلری وایتیق
یارلری وار .. خرابہ، خرابہ یاقین ...
بردیقہ دوشمان کوللہ لرینی ایشیتیر کی اولیورم .. نہ یازیق
دیورم، منزوی شاعرم نہ یازیق؛ سکادہ می قیدیلر؟ ...

..

کیجہ اولدی .. اوقاجق اولردہ سونوک ایشیقلر جانلاندی ..
بو، نچرہ لردن سوقاقلرہ شاشامایان و آتخج قفسک آرقسندہ
قیرمز بر پردہ قادار یز بر اقان سونوک ایشیقلر؛ یاز کیجہ لرینک
آتش بوجکلری کی سونوب یاتور، یاتوب سونبوردی ..
ساحلہ داهایبارلاق ایشیقلر وار ... دہکیزہ بورونلرینی سوقارق

صاحلین؛ قامارامک اوقاجق لومبوزندن، صیقیشارق
کیرن و صوکرا اوزاتوب، اطرافی دولدیران کونش، قلق
دیوردی؛ بن کلدم، قلق ... کوزوی آچدم، اطراق
دیکلہ یورم ... بوکون؛ صباح، بر طرفی بوش ترازیر
کی، اعتیادینی بوزمش برحالی وار ... کون، سقط جوجقلر کی
نقصان دوعدی بوکون ... دوشونیورم ... نہ ایستہ یورم
غیا؟ ... کوزلریمک اوکندن قانادرینی چیرپوب یونئی اوزانارق،
اوزون اوزون باغیران قیرمزی خروسم کیور ... بر صباح
سنی دہ یوقدار جوق آرایاجمی ناصل بیلہ حکدم ... بو تحسر
یغنی ایچنہ، قانادینی چیرپارق اوزانان یونئی نہ صوقدک شیمدی ..
کوکک توزولوب ایچیلہ حک داهاقاجق تی قالدی ...

کیدہ هیچ خروس واری دییہ دوشونیورم ... ایچمدہ
اوتک قیرمزی ایکی ایلہ طوتوشان، چیلغین بر آرزو وار ...
بودہ دہ لیلک ... فقط کیہ نہ ... سانکہ بر خروس یولامازی م؟ ...
مادامکہ هیچ برشی یایمیورم، بو بریجک آرزوم اولسون
اولمازی بوکون ... طیشاری چیقدم ... کوکرتہ یولیلرینک
آراسندہ دولاشیورم ... نہ یازیق، آرادینگی یولامیورم ...
کیمک اور باشنہ قادار یورودم ... اشیالریلہ اطرافہ سپر یایمش
بر قادین وار ... پانہ کیندم ... گوشدہ برشی کورو یورم ...
باقدم ... برداها، برداها باقدم ... اوت، اوایدی ... اوخ ...
بولشدم آرتق ...

قادیلہ قونوشدم، دوست اولدم:

— نہ کوزل خروسکروار، والدہ خاتم ...

— یا! اولادم، بونی تا استانبولدن کتیریورم .. اوغلولہ
کوچوکدن بویوتدیکم بردہ کیزلی ہدیہ ایدہ حکم .. بو چاقینی دہ
جوق سوہرم ها ... بکا بر اولاد کی در ...

دیمک بو، اوغلولہ انسانک کوکل ہدیہ سی اولاجقدی ...
نہ اعلا، بن دہ خروسلری جوق سوہرم دیدم ... آل
حارہ لی قیرمزی تویلرینی سودم و اوقشادم ...

نہ قاداردہ خروسہ بکزیوردی یا! ...

صاری سیوری غاغلی، یم طوپلار کی آلدہ دولاشیرکن،
اوقدار دالمشک: کوزومدن ایکی داملہ تحسر، بو، ہم کی

فینالیزم و نه نه ره تیزم

- بکن لسخه دن مایبد -

[علی مجموعه] نك [۳۳] نخی سایسند و قدرتبات فلسفه سی،
حقننه یازدیغمز ایلک مقاله ده «حیات» دن بحث ایدرکن بونك
صرف کیمیوی برحاشه اولدیغی سویلشم و بونك اوصافندن
برسنی تشکیل ایدن «تناسل» كده بعضی جسملرده، مثلا یاروت،
دینامیت، فولینات دومه و کورو... الخ کبی حین تشککلزنده
آتوملری آره سنده واسع مقیاسده قوت صافلایان جسملرده
کورولن «افلاق» ك عینی برافلاقدن، برنجیزدن باشقه برشی
اولمادیغی درمیان ایتش ایدك. فی الحقیقه توتری اعظمی درجه بی
بولان هر جسمده و هر شیده بویله برقوة دافعه حاصل اولور؛
و اوراده حال احتیاس و توترده قالان قدرتك، فضله سی اوفق بر
تنیه ایله درحال فوران ایدر و بو ائشاده کندیسنی احتوا ایدن
جسمدن بریارچه سنی ده برابرنده سورورکر، کورتور؛ ناسلکه
قشر ارضك آلتنده هر هانکی برطاق شرائطك تأثیریه حصوله
كان برتوتر، برمنفذن غازلی، آلهولر، لاولر و دیگر برطاق
مواد معدنیه پوسکوره ك منافع اولور. غایزدرلرده و یا خودبخار
ما کنه لرنده توتر صوك درجه بی بولدیغی زمان امنیت صوباندن
فیرلایان صوایله قارشیق بخارک شو فوراننده کفیت عیندر.
دیمك اولیورکه تناسل، اولجه دوشونولوش و نوعك،
نسلك، ذریك ادا مە سی غایسه لیه افراد نباتیه، حیوانیه و بشریه
بخش اولونمش معنوی برخصلت دكل، بلكه تقدینك تولید
ایتدیگی قدرت طولونولغندن حاصل اولان و صرف میخانیکی
برماهیتی حائر بولونان برفووان، براندفاع، برافلاقدر.
نامدار رحمی بك، «طبیعت اركك ایچون و تناسل غایسه لیه
دیشی میده کتیرمشدر». سوزنده کی چور و ککی ده فظر
دقه عرض ایدر. فی الحقیقه غایه سی بر نقطه نظردن باقیله حق
اولورسه دیشینك حکمت وجودی ارككك تحملیه یا تافلق
بايقده آرامق اقتضایدر؛ فقط بزائسانلر، تا قبل التاریخ دورلردن
بری هر شیء غایه سی نوع بشرك استفاده سنه خام بر نقطه
نظردن کورمه و بویله ایضاح ایتكه آلیشدیغمز و بونی كرك
آتاویزم و كرك تربیه و تلقین طریقلریله اولادلر مزده قبول
ایتدیرمش بولوندیغمز ایچین بونك خلاقی بر نقطه نظری قبول
ایده مه یوز. بوده صرف دماغزده حاصل اولمش بر جریانك
عطالت قانوننه تابع اوله رق قولایجه تحویل استقامت ایده مه مستندن

اوقویه دالمشدر... سولرده ایکریله، بوکریله نامتناهی اوزانان
اوجلرینه باقیورم. کیت کیده، بکا یا قلاشیورلر کی کلور.
قوللری آچیورم. کل، کل قویئومده اوپو، دیوروم.
اوزاقدن، قولاغه برسس، سوزیله، سوزیله اوزانیور.
دیکله یورم. بو سسزم کجیك سباهلغی، پرده پرده آشاراق
بکا اولانسان صدا، عایشه سی ایچون، سینوب حبسخانه سنده
قلعه بند اولان زواللی تحسینك کولک هیچقیری ایتش...

کول عایشه، کولکون عایشه

اندای سوزکون عایشه

عجیده ایتکلی

اونوما برکون عایشه...

صوکرادن اوکرندم... کجیلرک هبسی بوجوجنی طانیور.
هنوز یکرمی ایتکی یاشنده در دیورلر، ایک سنه وارکجه سوسدر.
هر کون کوزل سیسلیه عایشه سده درلویتلر کوندیر... زواللی،
همده اون بش سنه یه محکومدر. چونکه عایشی فیصله قاناق
کندی قارده شنی اولدیرمشدر.

بردیگه سه کز، دیورلر، قرده شنك اولومنه نهلر، نه بیتلر
سویلر. بعضاً قارده شنی اونوتور، عایشه سنه آغلار؛ بعضاً
عایشه سی اونوتور، قرده شنه آغلار...

بویله ساعترجه سویلر، جافیور، ایکر، صوکر اوزون
براکسور و وک، بوش کوپلر کی سس و برده وک بوغازی بیرتار.
نهایت آغزندن بوشانان قانلرله یاییلره قایلر... زواللی جوجنی
ایجه حاسناله طوتولش دیورلر...

برآنده، کوزلم محبسك قالین دیورلردن کجرك؛
آغزنده شفاقلر کی آچیلش قان کوپوکارینه دولاشدی...
بو، بوش کجركلرینك صوك ففایمیدی؟... تحسینك خراب
کوکلی عجب دیکله نمشیدی؟... طوتم، طوتم آلته یاپیشان
سیاه صاچلری کوریور کییم. یوق دیوروم، یوق...
یایینسك، آییلسك، سنی بکله جکم... او خزین سودالی
سسینه دیکله یه جکم... محبسك سولر صیزان کوفلی دیورلر نده،
خیالم دولانیور. تحسین، بیچاره تحسین، کوزلری آچیور،
یواشجه قیملدا یور. بوخزین سودالی سسك، عایشه تورکوسنی،
روح قانا، قانا ایچور...

ساحلک ایشقلری، سیاه قورقونج دیورلر چاروب
قیریلدجه، ایچمه ده، تحسین ایچون چاربان برمرحت داماری
بوکولوب قیریلور... آذاسی کوزلر مده آریور... پیریلدا یور...
سولرده ایکی دامله، یاواشجه قانیشیور... کیت دیوروم، کیت،
تحسینه بندن برتسلی اولسون...

نور